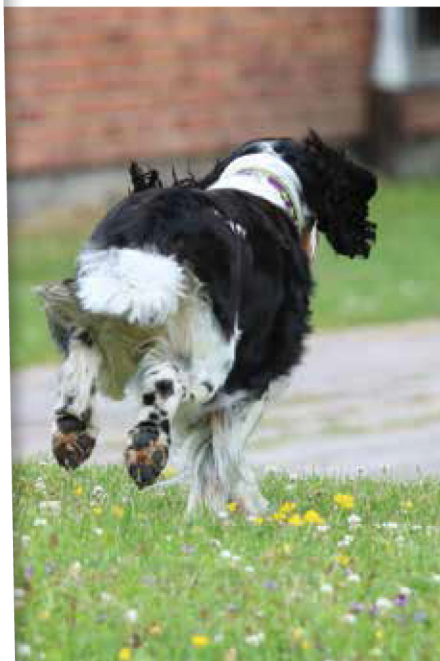

Å snurre er en øvelse som er lett å lære inn og som de fleste hunder synes er morsomt. Foto Sjur Haugen.

Å ha en hund som ikke holder kontakt med eieren sin er en utfordring og det er veldig frustrerende.

Ha det gøy sammen med hunden din og få mer kontakt og kontroll

TREN MED POSITIV FORSTERKNING

I skrivende stund brer koronaen seg på nytt og det blir nok færre tilbud om kurs og treninger rundt omkring i landet. Her kommer derfor noen treningstips som jeg håper mange medlemmer vil ha glede av. Heldigvis har vi hundene våre, og vi kan gå tur, trene og kose med dem. Bruk tida fornuftig slik at du får en velfungerende hund i hverdagen og slik at dere er klare for start på konkurranser når samfunnet tillater dette, dersom dere har konkurranser som mål.

Hva er positiv forsterkning?

Det er å gi hunden noe den vil ha når den gjør noe du vil den skal gjøre. Positivt betyr å tilføre, legge til. Forsterke betyr at vi belønner hunden. Ved at vi belønner hunden når den

gjør noe vi vil den skal gjøre, vil den gjøre dette oftere eller raskere. For at forsterkeren skal virke er det viktig at hunden virkelig vil ha det

Andre ganger er det lurt å kaste godbiten til hunden, mellom frambeina dens eller over den. Det kommer an på hva du trener på.

den får som belønning. Det hjelper ikke at vi mener hunden har fått belønning dersom hunden ikke synes det selv. Det er også fort gjort å belønne ting vi IKKE vil at hunden skal gjøre, f.eks. ved å gi den oppmerksomhet når den biter deg i beinet eller bjeffer.

Hvilken forsterker/belønning bør jeg bruke?

Det som er belønning for en hund trenger ikke å være belønning for en annen. Det er du som kjenner hunden din. Prøv deg fram. Belønningen bør også varieres alt etter hva du trener på. Som en tommelfingerregel er det lurt å bruke små godbiter når du skal ha mange repetisjoner etter hverandre. Der du ønsker mer fart og intensitet kan en draleke som hunden kan jakte på og kampe med eller en leke/større godbit som du kaster, være et godt alternativ. Ferdige hundegodbiter har ofte en høy kilopris. Fordelen med dem er at de er ferdige og de er ofte fine å ha i lomma. Hunden setter ofte større pris på vaffel, pølse, hvitost eller kjøttkakebiter. Husk å regne godbitene inn i hundens matrasjon. Det kan bli mye godbiter på en dag.

Hva er et belønningsord

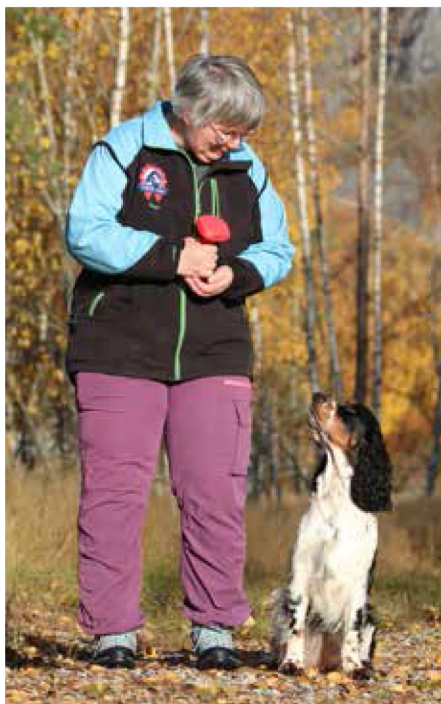
Det er et ord sagt på en spesiell måte som betyr at der gjorde du rett - nå får du en belønning. For at ordet skal virke som et belønningsord må det alltid følge en belønning etter ordet. Det ordet som du bruker som belønningsord må derfor være et ord som du ikke bruker i andre settinger. Ordet må også være kort. BRA sagt kort og med litt "trøkk" er mye lettere å bruke i praksis under innlæring enn "Nå-var-du-jammen-meg-flink-så nå- skal-du-få-en-godbit". Det siste føles kanskje bra for deg, men hunder skjønner ikke norsk. Hunder gjenkjenner ord/setninger og lærer seg hva som følger etter dette ordet/setningen. Når dette er sagt så skal du absolutt ikke slutte å si slike koselige ting til hunden din, men de kan komme etter belønningssignalet eller når dere har en kosestund sammen.

Hva er et belønningssignal?

Klikkelyden fra en klikker er et belønningssignal. Når hunden gjør det du vil klikker du. Som med belønningsordet må det alltid følge en belønning etter signalet/lyden.

Kan jeg både bruke et belønningsord og et belønningssignal?

Ja det kan du. Klikkeren er fin å bruke når du har en planlagt å trene

Det å trene med positiv forsterkning gir deg en glad og oppmerksom hund. Foto Linn Didriksen Solsvik.

og har klikkeren tilgjengelig. Munnen har du alltid med deg, så det er lurt å lære hunden betydningen av både et belønningsord og et belønningssignal.

Hvordan få hunden til å skjønne belønningsordet/signalet?

Det er veldig lett. Si ordet/klikk og gi hunden en belønning som den vil ha. Ikke tenk så mye på hva hunden gjør når du sier BRA/klikker, nå skal den kun skjønne at etter ordet/lyden følger det en belønning. Gjenta til

Å trene skal være gøy for både deg og hunden. Pass på at du ikke trener kjedelig, for lenge eller stiller så mange krav at hunden synes det er et ork å trene.

du ser at hunden har forventninger når den hører ordet/klikket. VIKTIG: Ordet/lyden må komme FØR du beveger belønningen/godbiten mot hunden. Starter du bevegelsen først er det bevegelsen som blir belønningssignalet og da mister ordet/lyden sin funksjon og kan vanskelig brukes ved videre trening.

Hvordan starter jeg å trene?

Når du har lært hunden hva belønningssignalet betyr skal du begynne å si BRA/klikke når hunden gjør noe du vil den skal gjøre og du har en belønning tilgjengelig. Du kan trene på flere ting parallelt, men du bør ikke trene på flere ting samtidig. La det være en liten pause mellom hver ulik ting du trener på. De to mest brukte måtene å trene på er at du lokker frem en adferd eller du shaper den.

Hva betyr det å lokke frem en adferd?

Da starter du med å vise hunden at du har noe den vil ha, f.eks. en godbit, og så lokker du hunden til å gjøre det du vil ved hjelp av godbiten. Eksempel på øvelser som kan læres ved hjelp av lokking er å følge foten/gå på plass, sitte, ligge, komme, snurre, gå sikk-sakk mellom beina og mange andre ting. Det som er viktig å tenke på når du trener ved hjelp av lokking er at du må gå fra å lokke til å belønne. Det kan være en vanskelig overgang for mange og det er fort gjort å gå i fella som er å gå tilbake til lokking når problemer oppstår. En annen vanlig feil som mange gjør er å sette

En klikker er et nyttig treningsverktøy. Klikket i seg selv er ingen belønning, belønningen skal følge ETTER klikket.

kommandoord på den øvelsen du lokker frem FØR hunden skjønner hva den skal gjøre. Du må vente til hunden gjør riktig ca. 8 av 10 ganger hver gang dere trener før du setter navn på øvelsen.

Hva betyr shaping?

Da venter du til hunden av seg selv gjør det du vil og da sier du belønningssignalet og belønner den. Mange ting kan fanges ved hjelp av shaping, men det krever tålmodighet og god timing på belønningssignalet. Hunder lærer fort ting som shapes inn og du kan tidlig sette på kommandoord. Ordet sier du når hunden faktisk GJØR det den skal gjøre - ikke før. En hund som er trent ved hjelp av shaping vil kunne tilby mange ulike ting og ofte med fart og glede. Du kan trene både ved hjelp av lokking og shaping.

Hvor raskt etter belønningssignalet må belønningen komme?

Belønningen må aldri komme FØR signalet, men den bør komme like etterpå. Derfor er det lurt å ha en jakke/vest med store lommer når man trener hund. Da får du raskt tak i en godbit og kan raskt gi den til hunden. Mange hundeeiere har en egen treningsvest og egen turjakke med store lommer, slik at man slipper å ha klissete,

Hunden må lære seg å bli lokket uten å forlange å få godbiten umiddelbart ved å bite og slikke hånda med godbit som lokker.

stinkende godbiter i alle klær. En vanlig feil er at man gjør er å putte hånda i godbitlomma FØR man sier belønningssignalet. Da er det hånda i lomma som blir belønningssignalet og dette vil gjøre treningen litt vanskelig.

Er det vilkårlig hva hunden gjør etter belønningssignalet?

Både ja og nei. Det viktigste er at du klarer å gi belønningssignalet når hunden gjør riktig og belønner der du vil at hunden skal være. Belønningsplassering og belønningskriterier er også viktig å tenke på. Planlegg treningen din. Prøv å se litt fremover. Hvordan ser den ferdige øvelsen ut? Skal hunden bli værende i den posisjonen den er i eller skal den løpe fort mot deg?

Hvorfor er belønningsplassering viktig?

Hunden vil huske hvor den fikk belønningen. Dersom hunden får belønning når den sitter når du egentlig trener dekk, vil den ha vansker med å bli liggende i dekk over tid. Den vil sprette opp fordi den vil ha belønningen sin. Planlegg derfor treningen slik at du kan gi belønningen nede mellom hundens frambein UTEN at den spretter opp først. Dersom hunden får belønningen når den hopper opp og biter i hånda di når du egentlig trener på å gå på plass, vil den trolig hyppig hoppe opp og bite i håp om å få belønningen sin. Dersom du kaster belønningen på bakken litt bak din venstre side når du trener innkalling, kan dette være med på å få hunden til

å holde stor fart helt inn til deg senere. Trener du derimot innkalling med stå må belønningspunktet ikke være hos deg, men bak hunden, slik at det lønner seg å stoppe raskt for å få belønningen.

Kan jeg trene med godbiter i hånda når hunden min biter, hopper, bjef-fer og krafser på meg for å få tak i belønningen?

Ja det kan du, men du må lære den at den må jobbe litt først og være rolig før den får belønningen. Det er ikke hunden som skal bestemme når den skal få belønninger, det er du. Ikke bli sint/streng på hunden. Den tror jo bare - har lært og erfart - at den får godbiter eller oppmerksomhet når den oppfører seg slik. Du må derfor lære den at det finnes belønningskriterier, den må kunne styre seg og gjøre noe for å få belønningen. Vis hunden at du har en godbit i hånda og hold den lukkede hånda rett fremfor hundens snute. Vær helt passiv og hold hånda lukket på samme sted uansett hva hunden gjør. I det sekundet hunden trekker seg bittelitt bort fra hånda sier du belønningsordet og gir hunden belønningen. Dette er starten på noe som heter omvendt lokking.

Hva gjør jeg dersom hunden begynner å gjø eller biter og krafser på meg for å få godbiten?

Senker skuldrene, overser den, snur ryggen til den og går i fra den. Pass på å belønne de små tingene hunden gjør som du vil ha mer av. Her kan det være lurt å bruke klikker for å få timet belønningssignalet til det sekundet hunden har alle fire bein på bakken og holder munn. Ikke bli forbanna når hunden skurrer opp intensiteten og blir ufordragelig, du kan risikere at ditt forsøk på å roe den ned blir sett på som oppmerksomhet og dermed som

Vær tydelig at nå avslutter du treninga for denne gang. Å leke med hunden er en fin belønning

Denne hunden er klar for nye utfordringer! Selv om en spaniel ofte ser litt trist ut er det lett å se når hunden har det gøy.

Å gå sikk-sakk mellom beina synes også de fleste hunder er morsomt og det er et tøft triks. Foto: Ingrid Amlie

en belønning. Da vil du risikere å forsterke hundens kaving, i stedet for å minske den.

Hva bør jeg lære hunden først?

Det at hunden tilbyr frivillig kontakt, dvs. ser på deg UTEN at du har sagt eller gjort noe først, er gull verdt i alle sammenhenger og en forutsetning for å kunne lære hunden andre øvelser. Gjør deg klar med godbiter i lomma og et innlært belønningsord eller klikker. Vær på et lukket rom, vær ute på en inngjerdet balkong eller hage eller stå med hunden i bånd på et sted uten mange forstyrrelser og fristelser. Stå passiv. Ingen hender mot/oppi godbitlomma. I det sekundet hunden ser på deg sier du BRA/klikker og så henter du frem en godbit og gir den. Gi gjerne godbiten med venstre hånd på utsida av ditt venstre bein. Du kan godt si "Vær-så-god" når hunden får godbiten. Ikke gå bort til hunden for å gi den en godbit. Det er hunden som skal komme til deg. Ikke vent til hunden sitter før den får godbiten, den skal gå direkte mot hånda di og få den. Grunnen til at du med fordel kan gi godbiten med venstre hånd ved ditt venstre bein er at det er hit hunden skal komme ved innkalling og sette seg i utgangsstilling dersom du senere en gang vil trene mot start på konkurranse. I starten kan det ta LANG tid før hunden tilbyr frivillig kontakt, men belønner du riktig vil den raskere og raskere søke kontakt. Husk at du ofte rykker tilbake til start når du trener på et nytt sted. Pust med magen, senk skuldrene!

Hvor ofte bør jeg belønne hunden min?

For å opprettholde hundens interesse og treningsglede skal du belønne ofte – spesielt viktig er dette

Noen ganger skal du gi hunden godbiten fra hånda di. For å få hyppige repetisjoner med lett tilgjengelige godbiter er en treningsvest en god investering.

i starten. Det skal være lett å lykkes, ellers blir det bare frustrasjon både hos deg og hunden. Tren ofte og kort. Ha mange repetisjoner der hunden lykkes før du går videre og gradvis øker kravene som løser ut belønning. Husk å tydelig si i fra at nå skal vi trene og nå er treningen slutt. Jobb med å holde på hundens oppmerksomhet gjennom hele treningsøkta.

Hva er de vanligste feilene man gjør når man trener på denne måten?

At man ikke sier belønningsordet på riktig

tidspunkt, ikke er tydelig nok, at man går for fort fram, at man trener på flere momenter samtidig og ikke helt vet hva man forsterker og at man går tilbake til å lokke fordi hunden gjør en del feil i overgangen fra lokking til belønning. Gi hunden litt tid til å tenke, og belønn desto mer når den tenker riktig tanke.

Har du tips til noen morsomme øvelser jeg kan lære hunden min?

Å snurre er morsomt. Bruk godbit og lær hunden å snurre ved at den følger godbiten. Ikke bruk kommando - bare si belønningsordet når den er midt i snurret og gi den belønningen på utsiden av din fot. Dersom du beveger deg bittelitt fremover når hunden snurrer er det lettere for den å ende ved beinet ditt etter ferdig snurring. I konkurranseformen rallylydighet er det å snurre slik en øvelse. Hunden snurrer frem og ut til venstre fra din venstre side og frem og ut mot høyre fra din høyre side. Det er lurt å lære den begge veier med en gang. Når hunden snur

En annen morsom øvelse er å gå sikk-sakk mellom beina. Ha godbiter i begge hendene. Start med hunden på din venstre side. Sett høyre foten frem og lokk hunden til å gå mellom beina ved å føre venstre hånd mot hullet der hunden lokkes videre og belønnes med høyre hånd. Si belønningsordet når hunden er nesten gjennom og gi belønningen på utsiden av ditt høyre bein. Hent frem ny godbit, sett venstre fot fram og lokk hunden gjennom hullet ved å føre høyre hånd mot hullet der den møter venstre hånd som lokker den videre. Igjen sier du belønningsordet når hunden er på vei gjennom hullet og belønner ved din venstre side. Det å gå sikk-sakk mellom beina er også en morsom rallyøvelse.

